

Ref: CommHR/DM/sf 017-2023

Slobodan JAVOR
Gradonačelnik Prijedora

Igor KNEGINJIĆ
Predsjednik Skupštine grada Prijedora

prim. dr. Azra PAŠALIĆ
Potpredsjednica Skupštine grada Prijedora

Strasbourg, 27.6.2023

Poštovani gradonačelniče, poštovani predsjedniče Skupštine, poštovana potpredsjednice Skupštine,

Kao komesarki Vijeća Evrope za ljudska prava, mandat mi je da potičem djelotvorno poštivanje ljudskih prava u svih 46 država članica Vijeća Evrope. Važan dio mog rada je da vodim dijalog s vlastima država članica, te da im pomognem u rješavanju mogućih nedostataka u izvršavanju njihovih obaveza koje se tiču ljudskih prava, kako vezano za propise, tako i u praksi. Pišem u vezi s inicijativom da se izgradi spomenik za 102 djeteta – žrtve ratnih zločina počinjenih u Prijedoru između 1992. i 1995. godine.

Prema informacijama kojima raspolazem, roditelji ubijene djece su, zajedno s aktivistima, prikupili 1175 potpisa građana i građanki Prijedora kao podršku inicijativi da se u centru grada podigne takav spomenik, te je dana 25. 11. 2014. dostavili Skupštini grada Prijedora. Brine me to što već devet godina neumorna nastojanja tih porodica i aktivista da vlasti prihvate njihovu inicijativu nailaze na sistemske prepreke i/ili ignoriranje. S druge strane, u tom istom periodu je u centru grada podignuto nekoliko spomenika palim borcima, od kojih su neki bili optuženi za ratne zločine, bez bilo kakvih prepreka s kakvima se susreće inicijativa porodica ubijene djece. Nadalje, obaviještena sam da su roditelji ubijene djece nedavno od urbanističkih vlasti dobili dopis kojim se od njih traži da inicijativa zadovolji neke uslove koji nisu propisani zakonom. Dijelim mišljenje roditelja i aktivista da se čini da je sve ovo usmjereno ka tome da se roditelji obeshrabre u svojim nastojanjima i da u konačnici odustanu od inicijative.

U svjetlu navedenog, želim naglasiti da bez sjećanja na prošlost ne može biti prava na istinu, pravdu i reparacije, niti garancije da se ona neće ponoviti. Samo ako se nepravde iz prošlosti sjećamo nepristrasno i sveobuhvatno, tako što ćemo nedvosmisleno osuditi nepravdu i o historiji govoriti istinu, možemo pomoći u promociji riješenosti da osiguramo demokraciju i ljudska prava, te da gradimo mirno i raznoliko društvo, neopterećeno prošlošću i etničkom mržnjom. Nadalje, od izuzetnog je značaja da gradske vlasti omoguće ostvarivanje prava svih građana jednako i bez diskriminacije, naročito ako se radi o sjećanju na njihove patnje na dostojanstven način.

Imajući na umu ove principe, a nakon mog nedavnog javnog [saopćenja](#) na ovu temu, podstičem vas da što prije s roditeljima ubijene djece i aktivistima pokrenete dijalog s ciljem realizacije njihove inicijative i izgradnje spomenika ubijenoj djeci Prijedora u centru grada.

Spremna sam doći u posjetu Prijedoru i s vama i ostalim relevantnim akterima razgovarati o ovom i svim drugim pitanjima bitnim za suočavanje s prošlošću.

S poštovanjem,

Dunja Mijatović